

wystawa czasowa
17.11.2015-29.01.2016

KOPALNIA "MOSZCZENICA" 1965-2000

GALERIA HISTORII MIASTA ul. WITCZAKA 4

HISTORIA BUDOWY KOPALNI „MOSZCZENICA” 1955-1965

Poszukiwania węgla prowadzono tu od XIX w., jednak wysoka zawartość metanu w złożu uniemożliwiała wydobycie tego surowca. Na początku XX w. w publikacjach Gólkowicach doszło do dwóch potężnych wybuchów, które doszczętnie zniszczyły szyby wydobywcze. Na sprzyjające warunki dla rozwoju górnictwa na tym terenie trzeba było więc czekać aż do lat 50., gdy władze PRL postawiły na rozbudowę potencjału surowcowego kraju. Do 1955 r. na obszarze górnictw „Moszczenica” przeprowadzono 20 odwiertów, których wynik wpłynął na podpisanie uchwały rządu nr 458/55 o budowie dwóch kopalni węgla kamiennego: „Jastrzębie” i „Moszczenica”. W dokumencie założono, że budowa ruszy natychmiast i zakończy się na początku 1962 r.

26 października 1955 r. powołano przedsiębiorstwo pod nazwą Kopalnia Węgla Kamiennego Moszczenica w budowie. Przez pierwszy rok funkcję kierownika zakładu pełnił Wacław Boryczko. W ciągu następnego roku rozpoczęło się górnictwo trzech szybów oraz dodatkowego IV (wentylacyjnego), a także budowę bocznicy kolejowej. Niestety, problemy z gazem i kurząwką przyczyniły się do spowolnienia tempa górnictwa wszystkich szybów. Brakowało przy tym odpowiedniego sprzętu pozwalającego na prowadzenie bezpiecznych robót w takich warunkach. W trakcie roku 1958 opóźnienia w robocie były również na powierzchni. Nie ukończono m.in. urządzenia wyciągowego i wieży szypowej IV oraz wielu dróg dojazdowych. Główną przyczyną były brak ludzi, ponieważ to kopalnię „Jastrzębie” traktowano jako inwestycję priorytetową. Z początkiem kwietnia 1959 r. funkcję dyrektora kopalni objął Włodzimierz Ostaszewski. Tydzień później doszło do tragicznego zdarzenia. W szybie I doszło do potężnego wybuchu metanu, który całkowicie zniszczył szyb i wieżę wyciągową. Śmierć poniosło 9 osób. Specjalnie powołana komisja stwierdziła, że przyczyną wybuchu było palenie papierosów w bezpośrednim sąsiedztwie szybu. W następnych miesiącach trwało usuwanie szkód. Szyb odwołniono i wybudowano nową wieżę szypową. Dopiero pod koniec roku zaczęło ponownie górnictwo szybu. Zwrócono również bacniejszą uwagę na kwestie bhp w miejscu pracy. W drugiej połowie roku Biuro Projektów Przemysłu Węglowego w Gliwicach opracowało nową koncepcję kopalni. Plan zakładał jej dwupoziomowy charakter. Zwiększono też docelowe wydobycie w wysokości 6 tys. t/d.

W 1960 r. kontynuowano górnictwo czterech dotychczasowych szybów oraz rozpoczęto górnictwo dwóch nowych: V i VI. Przeprowadzono także pierwszą rozciątkę złożeń. Najbardziej zaawansowane prace dotyczyły wieży szypowej IV, wentylatorów, rozdzielni głównej, bocznicy kolejowej i drogi dojazdowej. Był to jednak piąty rok budowy, a efekty prac były wciąż mało widoczne. Aby zintensyfikować prace powołano Samodzielny Oddział Wykonawstwa Inwestycyjnego, którego zadaniem miało być prowadzenie robót w wyrobiskach podziemnych. W 1962 r. przystąpiło także do budowy elektrociepłowni.

Zdjęcie z budowy „Moszczenicy” zamieszczone w rosyjskojęzycznym albumie pt. „Polskij ułog” wydanego w 1964 r.

Obserwując znaczne opóźnienia na terenie „Moszczenicy” kierownictwo kopalni z dużą ulgą przyjęło ukończenie „Jastrzębia” i oddanie go do użytku w grudniu 1962 r. Powstało przedsiębiorstwo pod nazwą „Kopalnia Jastrzębie-Moszczenica w budowie”, nad którym kierownictwo objął dyrektor Władysław Chlebik. Tak więc do stycznia 1963 r. dyrektor Chlebik realizował dwa podstawowe zadania: wydobywał węgiel z „Jastrzębia” i kontynuował budowę „Moszczenicy”, przy czym mógł teraz liczyć na większe „moce przerobowe”. Przyspieszeniu uległy więc roboty poziome (rozciągki, przekopy, obieg wozów, komory pompy, podszypia). Wciąż opóźnione były prace na powierzchni, gdzie największe natężenie robót widoczne było jedynie w rejonie szybów IV i V. W maju rozpoczęto wznoszenie cechowni, zaś w drugiej połowie roku przystąpiono do budowy zakładu przerobowego.

W 1964 r. roboty budowlane nabrały wreszcie dużego tempa z uwagi na zbliżający się termin oddania kopalni do użytku (decydeni wyznaczali datę uruchomienia zakładu na 4 grudnia 1964 r.). Niestety, znowu dał znać o sobie metan. Tymczasem na powierzchni główne roboty prowadzono w rejonie szybów głównych. W marcu zmontowano i nasunęto na fundament wieżę szybu I, a w dalszej kolejności stawiano budynek nadszypu. Do końca roku oddano do użytku elektrociepłownię (I etap), cehownię oraz bocznice kolejową. Niestety, kilkumiesięczne opóźnienia dotyczyły jednak budowy zakładu przerobowego.

W dziesiątym roku budowy kopalni „Moszczenica” doczekała się nowego projektu wstępnego opracowanego przez Biuro Projektowe Przemysłu Węglowego w Gliwicach. W myśl nowych założeń docelowe wydobycie miało osiągnąć poziom 10 tys. t/d. Zachowano dwupoziomowy model kopalni. Z uwagi na dużą gęstość w rejonie szybów IV i V przewidziano kolejny szyb wydechowy oznaczony jako VII. Ponadto planowano łokowanie kamienia dołowego w wyrobiskach.

Ponieważ zbliżał się nowy termin oddania kopalni do użytku (4 grudnia 1965 r.), wszystkie roboty prowadzone były bardzo intensywnie, choć było pewne, że nie uda się zrealizować do Barabarki wszystkich inwestycji. Szczególne natężenie prac widoczne było w rejonie szybów głównych, gdzie w sierpniu oddano do użytku urządzenie wyciągowe, wieżę i nadszypie szybu I. W tym okresie rozpoczęto również budowę wieży składowej II, zaś termin jej ukończenia przewidziano na IV kwartał 1966 r. Wciąż realizowano lampownię, łaźnię, dworzec kopalniany, stację odmetanowania oraz zakład przerobowy, w którym ukończono jedynie sortownię, stację załadowczą i odstawę kamienia. Mimo to minister górnictwa Jan Mitrega w trakcie wizyty w październiku 1965 r. stwierdził, że kopalnia w grudniu będzie gotowa do eksploatacji.

BUDOWA KOPALNI „MOSZCZENICA” - SZYBY III

Pierwsze wydobyte połączonej kopalni „Jastrzębie-Moszczenica” miało miejsce na nieistniejących już Szybach III - na zdjęciach widać ministra górnictwa Jana Mitręgi oraz dyrektora RZPW Jerzego Kucharczyka na terenie budowy Szybów III; gości oprowadza dyrektor kopalni Włodzimierz Ostaszewski (7 września 1961)
Arch. Bogusława Ostaszewskiego-Wódzka

Budowa płucki widziana od strony północnej
Arch. KWŚ „Boryta-Zelfówka-Instrąbka” Ruch „Jas-Mas”

W ostatnim roku budowy intensywne prace prowadzono także w zimie. Na zdjęciu scalanie elementów wielki Arch. KWiP „Borysów-Zelfidzka-Jastrzębie” RuCh „Jas-Now”

Prace zbrojarskie w budynku płuczk
Arch. KWW „Borynia-Zefirówka-Jastrzębie” RuCh „Jas-Now”

Kopalnia stacja wentylatorów
Arch. KWK „Borynia-Zełazówka-Jastrzębie” Ruch „Ist-Mos”

Prace budowlane przy płocie. W tle wieża ciłny i
Arch. KWW „Borysów-Zółkiewka-Jastrzębie” Ruch „Jas-Weł”

Budowa czołowni
Arch. KWK „Borynia-Zalążka-Zastrębia” Rusz „Ist-Mos”

Nivelacja terenu pod budowę kopalni „Mszczonica”
Arch. KWN „Barynia-Zielonka-Jastrzębie” Rusz „Jas-Mos”

Uchwała nr 458/55 Prezydium Rządu

z dnia 11 czerwca 1966 r.

w sprawie budowy kopalń węgla kamiennego „Jastrzębie” i „Mszczonica”

W celu zapewnienia gospodarce narodowej wzrostu produkcji węgla kokującego przez przyspieszenie eksploatacji zasobów zalegających w południowej części powiatu wódzislawskiego w województwie stalinogrodzkim - Prezydium Rządu uchwala co następuje:

§ 1

1. Zobowiązuje się Ministra Górnictwa Węglowego do wybudowania w rejonie miejscowości Jastrzębie i Mszczonica wchodzących w skład powiatu wódzislawskiego w województwie stalinogrodzkim dwóch nowych kopalń węgla kamiennego, a to:

- kopalnia węgla kamiennego „Jastrzębie”

- kopalnia węgla kamiennego „Mszczonica”

każdej o zdolności produkcyjnej około 4.000 ton na dobę.

2. Rozpoczęcie budowy kopalń, o których mowa w ust. 1 powinno nastąpić w II półroczu 1966 r. z terminem uruchomienia następnej produkcji w I kwartale 1968 r., a pełnej produkcji do 31 XII 1966 r.

§ 2

Dla realizacji inwestycji wymienionych w § 1 Minister Górnictwa Węglowego utworzy nieuwzględnione przedsiębiorstwa pod nazwą: Kopalnia Węgla Kamiennego „Jastrzębie” w budowie” Kopalnia Węgla Kamiennego „Mszczonica” w budowie”

Upoważnia się Ministra Górnictwa Węglowego do:

§ 3

1. Wydania zarządzenia o nivelacji terenu i zagospodarowaniu placu budowy w rejonie Jastrzębia i Mszczonicy dla kopalni, o których mowa w § 1 ust. 1 bez zatwierdzonej dokumentacji geologicznej, ze względów ekonomicznych należy w ramach zagospodarowania placu budowy w miarę możliwości i stosownie do aktualnych potrzeb wznieść budynki trwałe, w oparciu o dokumentację fragmentaryczną, bez obowiązku uzyskania zaświadczenia ze strony wojewódzkiej Komisji Planowania Gospodarczego o uzgodnieniu lokalizacji szczegółowej oraz bez obowiązku posiadania konsyrtoryów szczegółowych. Finansowanie i rozliczenie kosztów wykonania tych robót nastąpi na podstawie ustalonych cen jednostkowych. Ugi powyższe ograniczają się na okres do dnia 31 grudnia 1966 r.

2. Rozpoczęcia bez projektu wstępnego i prowadzenie w oparciu o zatwierdzone założenia projektowe budowy kopalni „Jastrzębie” do dnia 31 grudnia 1966 r., a kopalni „Mszczonica” do dnia 31 grudnia 1966 r. w zakresie tych robót ziemnych, budowlanych i montażowych, jakie okazały się niezbędne do zapewnienia terminowego wykonania niniejszej uchwały.

3. Opracowania projektów wstępnych dla obydwu kopalni na podstawie rozpoznania zasobów złoża w kategorii C1.

4. Zaniechania po dniu 31 grudnia 1966 r. środków ostrożności mających na celu zachowanie istniejących na terenie miejscowości Jastrzębie źródeł wód mineralnych i ich wydajności, jeżeli zachowanie tych źródeł i ich wydajność kolidowałaby z realizacją zadań określonych w § 1 uchwały.

§ 5

Zobowiązuje się Ministra Górnictwa Węglowego do opracowania dokumentacji geologicznej zasobów węgla w kategorii C1 i przedłożenia jej Prezesowi Urzędu Geologii do dnia 31 lipca 1966 r. na podstawie dokonanych już badań.

§ 6

Zobowiązuje się Ministra Górnictwa Węglowego do opracowania dokumentacji geologicznej zasobów węgla i powzięcia odpowiedniej decyzji w terminie do dnia 31 sierpnia 1966 r.

§ 22

Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia.

Przez Radę Ministrów
/Józef Cyrankiewicz

Budowa nadzysia z prefabrykatów
Arch. KWS „Boryta-Zółkiewka-Jastrzębie” Ruch „Jas-Mos”

Budowa kruszowni węgla widziana od strony zachodniej
Arch. KWZ „Borynia-Zefirówka-Jastrzębie” Bułch „Jan-Błach”

Prace powierzchniowe w pełni. W tle bocznica kolejowa
Arch. XXV „Borysław-Zółtanka-Jastrzębie” Rach „Las-Mos”

4 GRUDNIA 1965 - ODDANIE DO UŻYTKU KOPALNI „MOSZCZENICA”

ZARZĄDZENIE NR 1/66

Naczelnego Dyrektora Rybnickiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego z dnia 7 stycznia 1966 r. w sprawie utworzenia Kopalni Węgla Kamiennego Moszczenica i zmiany KWK Jastrzębie-Moszczenica na KWK Jastrzębie

W związku z wchodzącymi w życie z dniem 1 stycznia 1966 r. zarządzeniami Ministra Górnictwa i Energetyki:

- Nr 126 z dnia 31.12.1965 r. dot. zmiany zarządzenia w sprawie utworzenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Kopalnia Węgla Kamiennego Jastrzębie-Moszczenica na KWK Jastrzębie
 - Nr 129 z dnia 31.12.1965 r. w sprawie utworzenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Kopalnia Węgla Kamiennego Moszczenica.
- zarządza co następuje:

Z dniem 1 stycznia 1966 r. przeprowadza się następujący rozdział dotychczasowej kopalni zespołowej KWK Jastrzębie-Moszczenica.

1. Na powierzchni:

- KWK Jastrzębie obejmuje: tereny i obiekty przy szybach głównych Jastrzębie, przy szybach wentylacyjnych Jastrzębie III i Moszczenica III oraz przy szybach wentylacyjnych Jastrzębie V i VI, a ponad to dział kolejowy obejmujący bocznice i dworce obu kopalni – łącznie z odwozem węgla kamienia i dostawę piasku i materiałów,
- KWK Moszczenica obejmuje: tereny i obiekty przy szybach głównych Moszczenica, I, II, VI, przy szybach peryferyjnych zachodnich IV, V, VI oraz zakład przerobczy i elektrociepłownię, które obsługiwać będą obydwie kopalnie.

2. Na dole:

- KWK Jastrzębie obejmuje: wyrobiska górnicze w rejonie szybów I, II, III, V i VI Jastrzębie oraz przełącznice ze względów wentylacyjnych wyrobisk w rejonie szybów II Moszczenica, tj. wyrobiska przyległe do przekupu granicznego wschodniego w poziomie +70 m i -0,00.
- KWK Moszczenica obejmuje: wyrobiska górnicze w rejonie szybów I, II i VI Moszczenica oraz szybów peryferyjnych zachodnich IV, V i VII Moszczenica. Tymczasowa granica pomiędzy kopalniami przebiega po stronie północnej istniejącego przekupu I M wschodniego i I zachodniego M w poziomie +0,00 (...).

WŁODZIMIERZ OSTASZEWSKI - BUDOWNICZY KOPALNI

Urodził się 11 października 1928 r. w Dąbrowie Górniczej. Po ukończeniu studiów na AGH w 1952 r. przeszedł do kopalni „Wesola”, gdzie szybko pisał się po szczeblach górniczej kariery pełniąc kolejno funkcje nadzycygara górniczego, kierownika rejonu i zawiadowcy. Jego wiedzę i talent organizacyjny szybko dostrzegły władze resortowe.

1 kwietnia 1959 r. Minister Górnictwa i Energetyki powołał go na stanowisko dyrektora „Kopalni Jastrzębie-Moszczenica w budowie”. Młody inżynier podjął trud ukończenia budowy dwóch kopalń. Dał poznać się jako osoba energiczna i kompetentna. Szybko zyskał sobie szacunek załóg. Pamiętać trzeba, że warunki pracy na jastrzębskich budowach były często ekstremalne: zagrożenie metanem, brak rąk do pracy, opóźnienia w dostawie materiałów i maszyn, nędzna sytuacja mieszkaniowa.

Otwierając kopalnię „Jastrzębie” I sekretarz KC PZPR Władysław Gomułka uhonorował Ostaszewskiego Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, co potwierdzało zadowolenie władz z jego dotychczasowego dorobku.

W styczniu 1963 r. został mianowany dyrektorem „Kopalni Zofiówka-Borynia-Pniówek w budowie”. Tym samym objął nowy odcinek prac inwestycyjnych. Wykorzystał tu najnowsze osiągnięcia techniki, dzięki czemu zgłosił gotowość „Zofiówki” do wydobycia przed zakładanym terminem. Od stycznia 1970 r. do końca 1975 r. był dyrektorem tegoż zakładu.

W związku z nowymi inwestycjami od połowy lat 70. kierował budową kolejnych kopalń: „Świerklany”, „Suszec”, „Kaczyce” i „Pawłowice”.

Za swoje osiągnięcia został uhonorowany m.in. Krzyżem Kawalerskim (1962), Krzyżem Oficerskim (1969), a później Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (1979), a także wieloma innymi wysokimi odznaczeniami. Otrzymał również tytuł „Zasłużonego Górnika PRL” (1983).

Szaleńcze tempo pracy odbiło się na jego zdrowiu. Zmarł 17 września 1997 r. na zawał serca.

Włodzimierz Ostaszewski wśród górników „Moszczenicy”

Włodzimierz Ostaszewski w gabinecie dyrektora

Włodzimierz Ostaszewski podczas Gwiazd KWK „Moszczenica”

WŁADYSŁAW CHLEBIK - WIELOLETNI DYREKTOR „MOSZCZENICY”

Urodził się 31 października 1922 r. w Stonawie na Zaolziu. Po zakończeniu wojny rozpoczął naukę w Technikum Górniczym w Katowicach. W 1947 r. podjął studia na Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. W grudniu 1951 r. uzyskał tytuł inżyniera górniczego oraz stopień magistra nauk technicznych.

Podjął wówczas pracę sztygara zmianowego w KWK „Rozbark”. Następnie był technikiem wentylacji w KWK „Chwałowice” oraz kierownikiem robót górniczych i naczelnym inżynierem w KWK „Rymer”. Osiągając kolejne szczeble kariery zdobywał niezbędną wiedzę i doświadczenie, które niebawem dostrzeżono w resorcie górnictwa.

W grudniu 1962 r. został dyrektorem KWK „Jastrzębie-Moszczenica w budowie”. Było to ogromne wyróżnienie, zważywszy, że „Jastrzębie” było najnowszą kopalnią, stanowiącą na dodatek dumę ówczesnych władz. Z tego powodu oczekiwania wobec kierownika kopalni były ogromne. Zakład, mimo wysokiej metanowości, musiał w szybkim tempie osiągnąć wysokie wyniki wydobywcze. Jednocześnie Chlebek musiał kontynuować budowę „Moszczenicy”, która miała znaczny poślizg inwestycyjny i również zmagała się z bardzo wysoką metanowością. Z obu zadań wywiązał się jednak na tyle zadowalająco, że władze resortowe wynagrodziły go stanowiskiem dyrektora nowo otwartej KWK „Moszczenica” (styczeń 1966 r.).

Od 15 czerwca 1974 r. był dyrektorem technicznym Rybnickiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego, jednak lepiej czuł się w kopalni, z którą tak bardzo zżył się. Posadę dyrektora KWK „Moszczenica” objął ponownie 24 października 1975 r. Kierował nią aż do przejścia na emeryturę 31 października 1980 r. Okazało się jednak, że byłemu dyktorowi naliczono mierną emeryturę. Chlebek na pewien czas powrócił więc do pracy w górnictwie – od 1 marca 1987 r. do 29 grudnia 1989 r. pracował w Dziale Przygotowania Produkcji w KWK „Borynia”.

Odnaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1963) i Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1969) oraz tytułem honorowym „Zasłużony Górnik PRL” (1977).

Zmarł 6 listopada 1991 r. Szpitalu Górniczym w Jastrzębiu-Zdroju. Bezpośrednią przyczyną zgonu był prawdopodobnie zawał serca. Został pochowany na cmentarzu w Zdroju.

Minister górnictwa Jan Mitura nadaje odznaczenie Władysławowi Chlebekowi

Władysław Chlebek wśród dyrektorów śląskich kopalni

Władysław Chlebek podczas wizyty w Japonii (1967)

Wręczenie Władysławowi Chlebekowi pamiątkowego pucharu (1979)

Władysław Chlebek podczas pochodu 1-Majowego w Zdroju

BOLESŁAW KLUCZNIK - WIELOLETNI DYREKTOR „MOSZCZENICY”

Urodził się 8 lutego 1939 roku w Radlinie. Pochodził z rodziny z tradycjami górniczymi. Wydziału Górniczego na Politechnice Śląskiej. Pracę dyplomową obronił z wyróżnieniem uzyskując tytuł magistra inżyniera górnictwa w 1961 r.

Po zakończeniu edukacji podjął pracę w górnictwie – w branży, z którą był związany przez całe życie. Karierę zawodową rozpoczął na KWK „Chwałowice”, gdzie pracował jako szytgar objazdowy. Pracę na tym stanowisku kontynuował od 1967 roku do 1969 roku na KWK „Moszczenica” gdzie następnie był nadsztygarem (1969-1970), kierownikiem robót górniczych (1970-1978) oraz głównym inżynierem górniczym (1978-1980). W roku 1980 został powołany na stanowisko Dyrektora KWK „Moszczenica”, które sprawował do roku 1991. Funkcję Dyrektora KWK „Moszczenica” pełnił ponad 10 lat i 3 miesiące.

Wieloletni działacz klubu GKS Jastrzębie, z którego nazwiskiem związane są największe sukcesy sekcji piłkarskiej w latach osiemdziesiątych. To m.in. za jego sprawą do Jastrzębia trafił w latach 70. trener Jerzy Kulig. Wspierał również budowę obecnego stadionu Miejskiego przy ulicy Harcerskiej w Jastrzębiu Zdroju. Do ostatnich dni pasjonat piłki nożnej i siatkówki. Był członkiem Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa oraz Stowarzyszenia Kadra.

Wspierał rozwój miasta Jastrzębie Zdrój angażując się m.in. w rozbudowę i wyposażenie Szpitala Górniczego (obecnie Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 2).

Zmarł 3 października 2013 roku.

Za swoje osiągnięcia został uhonorowany wieloma odznaczeniami w tym m.in. Brązowym Krzyżem Zasługi (1970), Srebrnym Krzyżem Zasługi (1973), Złotym Krzyżem Zasługi (1978). W 1979 roku został odznaczony jako zasłużony dla rozwoju Województwa Katowickiego.

Dyrektor Bolesław Klucznik podczas Spotkania Gwarków (1987)

Arch. Kolo Emerytów SİTO przy KWK „Jas-łos”

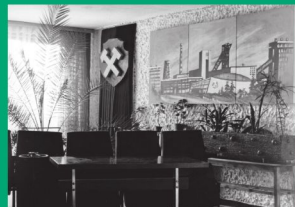
OBIEKTY KOPALNIANE

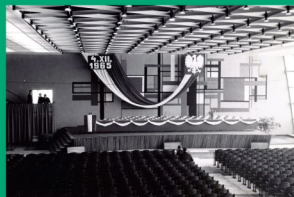
Brama wjazdowa i rejon szachtów głównych
Arch. Magdalena Ortaszevska-Wdowiak

Budynek administracji kopalni
Arch. Jerzy Krakowczyk

Wnętrze sali konferencyjnej
Arch. Jerzy Krakowczyk

Wnętrze ciekowni w dniu uruchomienia kopalni
Arch. Magdalena Ortaszevska-Wdowiak

Na krytej pływalni kopalni „Moszczenica”
Arch. Kolo Emerytów KWK „Jas-Mos”

Elektrociepłownia i kopalnia widziane od strony Zdroju
Arch. MOH-GHM Jastrzębie-Zdrój / Fot. J. Żuk

Plac autobusowy kopalni „Moszczenica”
Arch. MOH-GHM Jastrzębie-Zdrój / Fot. J. Żuk

OBCHODY BARBÓRKI W „MOSZCZENICY”

Święto Górnika to podniosłe wydarzenie, podczas którego dyrektor podsumowuje rok pracy kopalni i składa podziękowania pracownikom oraz odznacza najbardziej zasłużonych - na zdjęciach Barbórka w 1979 r.
Arch. Joanna Gulliz

OBCHODY BARBÓRKI W „MOSZCZENICY”

Obchody Święta Górnika w KWK „Moszczenica” w latach 80.
Arch. KWK Borynia-Zofiówka-Jastrzębie RuCh Jus-Mos

SPOTKANIA GWARKÓW

Pierwsze Spotkanie Gwarków w jastrzębskim górnictwie odbyło się 25 listopada 1978 r. w kopalni „Jastrzębie”. Ich sukces zaowocował kontynuacją w następnych latach, zarówno w kopalni „Jastrzębie” jak i „Moszczenica”.

Istotą „Gwarków” jest biesiadowanie przy kufle piwa i wspólna zabawa poprzez konkursy, żarty i śpiewy. Stanowią one ciekawe połączenie wielu starych i nowych tradycji. Choć podczas karczmy spożywa się dużo piwa niemile widziane jest pijaństwo czy zachowanie odbiegające od utartych norm. Ceni się błyskotliwy dowcip i znajomość tradycji. Sprawujące władzę „Wysokie, a w sprawach piwnych nigdy nieomyłne Prezydium” może z tego powodu karać lub nagradzać. Podczas „Gwarków” wszyscy górnicy są wobec siebie równi, jednakże - zgodnie ze specyfiką zawodu - przestrzegają porządku i dyscypliny.

Karczma Piwna jest zawsze długo oczekiwanym wydarzeniem. Przyczynia się do integracji pracowników, pozwala im choć na chwilę zapomnieć o trudach swojego zawodu, a nawet humorystycznie spojrzeć - jak w krzywym zwierciadle - na własne słabości i wady. Z tego powodu „Gwarki” są jeszcze długo wspomniane, a o niektórych pamięta się przez całe życie.

Pamiętką po corocznych „Spotkaniach Gwarków” są okolicznościowe kufle i medale, które towarzyszą górnikom podczas biesiady, a następnie przechowywane są w domach. Kufle są wykonywane z ceramiki lub szkła, mają różną formę, często humorystyczną. Medale tworzone są najczęściej z mosiądzu i grafitu, rzadziej z ceramiki lub aluminium. Inną pamiętką po Karczmie Piwnej jest śpiewnik z kanonem gwareckich piosen.

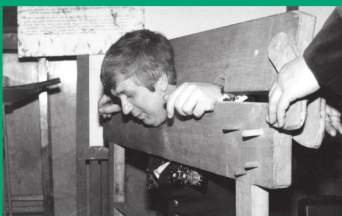

Biesiada piwna KWK „Moszczenica” w 1987 r.

Arch. KWK Borynia-Zofiówka-Jastrzębie Ruch Jas-Mos, Kolo Emerytów STG przy KWK Jas-Mos

SPOTKANIA GWARKÓW

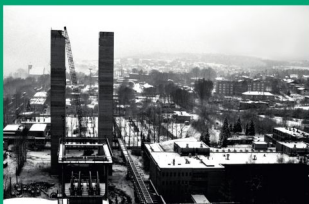
Spotkania Gwarków w KWK „Moszczenica” pod koniec lat 80.
Arch. KWK Borynia-Zofiówka-Jastrzębie Rucho Jas-Mos, Kolo Emerytów SITG przy KWK Jas-Mos

Biesiady piwne są kontynuowane również w gronie emerytów kopalni „Moszczenica”
Arch. Kolo Emerytów SITG KWK Jas-Mos

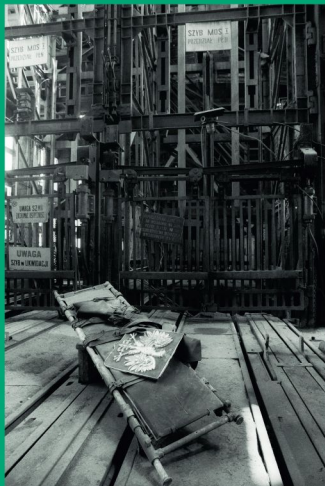
LIKwidACJA KWK „MOSZCZENICA” W OBIEKTYWIE IRENEUSZA JAWORSKIEGO

LIKWIDACJA KWK „MOSZCZENICA” W OBIEKTYWIE IRENEUSZA JAWORSKIEGO

LIKWIDACJA KWK „MOSZCZENICA” W OBIEKTYWIE IRENEUSZA JAWORSKIEGO

LIKWIDACJA KWK „MOSZCZENICA” W OBIEKTYWIE IRENEUSZA JAWORSKIEGO

